

**شیوه‌نامه مشارکت
پژوهش سرای دانشجویی
در طرح‌ها و برنامه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی**

مقدمه:

پژوهش سرای دانشجویی دانشگاه سمنان به عنوان سیاستگذار و پشتیبان انجمن های علمی دانشجویی و به منظور گسترش مشارکت علمی، بسترسازی و نهادینه شدن توسعه علمی در میان دانشجویان، ایجاد انگیزه در دانشجویان علاقمند به فعالیت های علمی، افزایش نشاط و خودباوری علمی در میان ایشان همراه با فعالیت های پژوهشی و تیمی در طول سال های گذشته حمایت های خود را از انجمن های علمی دانشجویی اعلام داشته و با تدوین و برنامه ریزی های مختلفی اقدامات اساسی در فعال سازی این تشکل ها انجام داده است.

ایجاد ساختار پژوهش سرای دانشجویی اولین گام بلند و اساسی در حمایت جدی از انجمن های علمی دانشجویی بود و بعد از آن با تدوین برنامه های مختلف همچون نشست های تخصصی، آموزشی ویژه دبیران ، برگزاری جشنواره درون دانشگاهی و توانست وضعیت این تشکل ها را به حالت ایده آل درآورد و هم اکنون با داشتن ۴۳ انجمن علمی به آرمان و شعار «هر رشته علمی در هر دانشکده یک انجمن علمی» نایل آید.

بدون شک تداوم این حرکت بزرگ نیاز به همراهی، همدلی و حمایت همه جانبه نهادهای مختلف از جمله گروه های آموزشی دارد. طبق تاکید و اظهار نظر صاحب نظران، آموزش، بدون پژوهش و کار تیمی معنا ندارد و انجمن های علمی به عنوان تشکل های علمی در جهت نیل به این امر توانایی هایی زیادی داشته و دارند. در این نهادها، آموزش در کنار پژوهش قرار گرفته و با فعالیت های تیمی و گروهی در جهت تربیت صحیح علمی گام برداشته می شود. لذا بحث حمایت دانشگاه از انجمن های علمی دانشجویی نمایان تر می شود.

حوزه‌های فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی:

الف) آموزشی: آموزش به عنوان مهمترین کارکرد دانشگاه نقش بسزایی در تربیت علمی دانشجویان دارد. دانشجویان با برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی مهارتی - کاربردی و تخصصی که نیاز بازار کار می‌باشد می‌توانند در این جهت حرکت کرده و یا با برگزاری کلاس‌های تقویتی، حل تمرین، نرم‌افزارهای مرتبط، کارگاه‌های آموزشی و کارشناسی ارشد، در بحث آموزش دخیل شده و در گروه‌های جمعی به فعالیت آموزشی بپردازند.

ب) پژوهشی: کم توجهی به مقوله پژوهش و توجه صرف به بحث آموزشی نیز از دغدغه‌های اصلی است. چرا که آموزش به خودی خود فرار است اما در کنار فعالیت‌های پژوهش به تولید علم می‌انجامد. در هدف‌گذاری امور انجمن‌های علمی دانشجویی حمایت از راه‌اندازی گروه‌های پژوهشی دانشجویی و از طرفی کم کردن حجم فعالیت‌های اجرایی در این تشکلهاست تا در یک کار تیمی مخصوصاً در دوره‌های کارشناسی به فعالیت‌های پژوهشی بپردازند.

ج) فعالیت‌های ترویجی:

فعالیت‌های ترویجی غالب فعالیت‌های انجمن‌های علمی را شامل می‌شود همانند برگزاری همایش‌ها، سمینارها، جشنواره‌ها، کنفرانس‌ها و سخنرانی‌های علمی ... این گونه فعالیت‌ها از اهمیت بالایی در توسعه و ترویج یافته‌های علمی در میان دانشجویان برخوردار است ولی کم توجهی به پتانسیل علمی این برنامه‌ها تنها فقط به عنوان کار اجرایی برای دانشجویان محسوب می‌شود که توصیه می‌گردد در این گونه برنامه‌ها با کمک گروه و دانشگاه بار علمی مناسبی نیز برخوردار گردد.

د) ارتباط با صنعت و جامعه:

فعالیت در انجمن‌های علمی محدود به فضای انجمن یا دانشکده و دانشگاه نیست، انجمن‌های علمی دانشجویی می‌توانند ضمن ارتباط با مراکز مرتبط با رشته خودشان، پژوهشگاه‌ها، صنایع تولیدی، کارخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادهای درون و برون دانشگاهی و ... با جامعه در ارتباط باشند و در طول دوران تحصیل با آینده شغلی خود آشنا شده و یافته‌های علمی رشته تخصصی خود را به صورت کاربردی در جامعه بیابند. به همین منظور پژوهش سرای دانشجویی دانشگاه سمنان سعی دارد با انعقاد قراردادها و تفاهم‌نامه‌های مختلفی این فضا را فراهم آورده که انجمن‌های علمی دانشجویی بتوانند با مراکز مرتبط تعامل داشته باشند.

بنابر آنچه گذشت حوزه‌های فعالیت در انجمن‌های علمی را می‌توان در قالب موارد زیر تعمیم داد هر چند که فعالیت برای انجمن‌های علمی محدود نبوده و حتی بیشتر از این موارد را می‌توانند انجام داد.

- فعالیت‌های پژوهشی، علمی، تحقیقاتی

- برگزاری کارگاه‌های آموزشی، مهارتی - کاربردی

- برگزاری دوره آموزشی نرم‌افزارهای تخصصی

- دوره‌های آموزشی تخصصی

- برگزاری همایش‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها - سخنرانی علمی و جشنواره‌ها و ...

- نشست‌های تخصصی

- نشریات کاغذی و الکترونیکی

- مسابقات علمی

- اعزام به خارج از کشور جهت ارائه مقاله در کنفرانس‌های خارجی طبق سیاست‌های وزارت علوم.

- نمایشگاه

- بزرگداشت و تقدیر از مفاخر علوم و دانشجویان برگزیده

- تألیف کتاب

- فعالیت‌های حوزه IT

- چاپ مقالات علمی در مجلات علمی خارج و داخل کشور

گفتنی است، انجمنی را می‌توان انجمن فعال نامید که بتواند در اکثر حوزه‌های فوق فعال بود. و با تقسیم‌بندی کار

در واحدهای زیر مجموعه و گروه‌های تیمی در فضای علمی، فعالیت‌های مفیدی را انجام دهند.

طرح‌نویسی و ارسال آن

همانطور که گفته شد پژوهش سرای دانشجویی، در طول سال‌های گذشته از فعالیت‌ها و طرح و برنامه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی حمایت کرده است. به همین منظور با طراحی فرم‌های مخصوص طرح‌نویسی (طرح‌های پژوهشی، سایر طرح‌ها، گزارش‌نویسی) و ارسال آن به انجمن‌ها و یا دریافت از طریق سایت پژوهش سرا، کار طرح‌نویسی را بر دانشجویان تسهیل نموده و بدینوسیله دانشجویان برای دریافت حمایت‌های دانشگاهی می‌توانند طبق این فرم‌ها طرح‌های خود را ارسال داشته و از حمایت‌های مادی بهره‌مند شوند.

در این خصوص توجه به نکات ذیل ضروری است:

۱- فرم طرح‌ها باید توسط انجمن‌های علمی با مشورت استاد مشاور **بطور کامل** تکمیل و تحویل کارشناس امور انجمن‌های علمی دانشگاه شود. کارشناس دانشگاه نیز پس از بررسی و اظهار نظر طرح مربوطه را برای تایید به کمیته حمایت و نظارت ارسال خواهد نمود.

۲- ارزیابی کارشناس انجمن‌های علمی دانشگاهها بر روی طرح‌ها امری لازم و ضروری است چرا که ایشان با انجمن مربوط در ارتباط هستند و نظر ایشان در ارزیابی نهایی طرح در پژوهش سرا از اهمیت بالایی برخوردار است.

۳- ارزیابی و تأیید استاد راهنما برای کلیه طرح‌ها از جمله طرح‌های پژوهشی لازم و ضروری است.

۴- برآوردهای مالی و ریزه‌زینه‌ها بصورت دقیق و کارشناسی شده تنظیم شود چرا که به دلیل محدودیت منابع مالی امکان ارزیابی طرح‌ها با برآورد غیرکارشناسی و ارقام بالا ممکن نمی‌باشد.

۶- سهم پژوهش سرای دانشجویی، در حمایت از طرح‌ها مشارکتی است و انجمن علمی باید از دیگر منابع اعم از دانشکده و حامیان برون دانشگاهی بهره‌مند گردند.

۷- زمان مناسب در ارسال طرح‌ها بسته به گستره اجرای آن بین ۲ الی ۳ هفته قبل از برگزاری می‌باشد که به پژوهش سرای دانشجویی ارسال شود. پژوهش سرای دانشجویی در خصوص حمایت از طرح‌هایی که خارج از برنامه زمانبندی ارسال شود هیچگونه تعهدی ندارد. (مسابقات علمی کشوری تابع الزامات خود می باشد.)

۸- حداکثر یک هفته پس از برگزاری برنامه، انجمن علمی برگزارکننده باید طبق فرم گزارش‌نویسی، گزارش طرح خود را به همراه عکس - فیلم و سایر مستندات به پژوهش سرای دانشجویی ارسال نماید.

۹- چرا که اخذ حمایت برای طرح های بعدی انجمن علمی مربوط یا دیگر انجمن های دانشگاه منوط به ارسال گزارش اجرای طرح های پیش می باشد.

معیارهای حمایت از طرح و برنامه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی:

طرح‌های انجمن‌های علمی دانشجویی پس از وصول ظرف مدت ۲ هفته ارزیابی شده و نامه موافقت یا عدم موافقت به انجمن و گروه مربوطه ارسال می‌گردد.

در ارزیابی طرح‌های موارد زیر در نظر گرفته می‌شود:

۱- علمی و تخصصی بودن طرح	۸- امکانات دانشگاهی	۱۵- همخوانی با نیازهای جامعه
۲- دانشجویی بودن	۹- برآورد دقیق مالی و تکمیل فرم	۱۶- بین‌رشته‌ای بودن
۳- تعداد شرکت‌کننده یا مجریان	۱۰- هدفمند بودن و خروجی محوری طرح	۱۷- موثر بودن در ایجاد شور و نشاط علمی میان دانشجویان
۴- مدت‌زمان برگزاری	۱۱- میزان حمایت دانشگاه	۱۸- ارسال به موقع گزارش ابلاغیه‌های پیشین
۵- نوآوری طرح	۱۲- میزان تأثیرگذاری در میان دانشجویان	۱۹- تجربه و سابقه مجریان
۶- تیمی بودن طرح	۱۳- موفقیت انجمن‌های علمی در اجرای طرح‌های قبلی	۲۰- حامیان غیردانشگاهی
۷- سطح برنامه (دانشکده ای)		
دانشگاهی - منطقه‌ای - ملی -	۱۴- نظر کارشناس دانشگاه	۲۱- همخوانی با سیاست‌های کلی دانشگاه تمدن‌ساز و وزارت علوم

(بین‌المللی)

نکات مهم در خصوص طرح‌ها:

- ۱- میزان حمایت از طرح‌های ارسالی بسته به میزان اعتبارات موجود بستگی دارد .
 - ۲- وظیفه کمیته حمایت و نظارت طرح‌های پژوهش سرای دانشجویی ، ارزیابی و تصویب طرح‌ها می‌باشد و در خصوص زمان پرداخت اعتبار به انجمن‌های علمی باید متناسب با شرایط ابلاغ اعتبار هماهنگی به عمل آید.
 - ۳- نظر به محدود بودن منابع مالی و تعداد زیاد طرح‌های واصله به پژوهش سرای دانشجویی ، در صورت ارسال بیش از ۲ طرح از یک انجمن به صورت هم‌زمان، طرح‌های اولویت‌دار تصویب می‌شود.
 - ۴- پژوهش سرای دانشجویی پس از اخذ نظر کمیته حمایت و نظارت طرح‌ها مبلغ مورد نظر را طی نامه موافقت اعتبار ظرف ۲ هفته به انجمن علمی ابلاغ می‌نماید.
- پژوهش سرای دانشجویی آماده پذیرش هر گونه انتقاد و پیشنهاد در خصوص فرآیند پذیرش و شیوه طرح‌نویسی و ارزیابی آن را در این خصوص دارد.

با آرزوی توفیق الهی

پژوهش سرای دانشجویی دانشگاه سمنان